

EUROPOS KOMISIJA

Bruselis, 27.IV.2007
K(2007)1952

Dalykas: Valstybės pagalba. Nr. N 90/2007 - Lietuva
Žemės ūkio paskolų garantijų fondo garantijos kredito įstaigų
suteikiamoms paskoloms

Gerbiamasis pone,

1. Procedūra

- (1) Vadovaudamasi EB sutarties 88 straipsnio 3 dalimi, Lietuvos Respublikos nuolatinė atstovybė Europos Sąjungoje 2007 m. vasario 17 d. raštu, gautu 2007 m. vasario 17 d., pranešė Komisijai apie šią priemonę. Papildoma informacija Komisijai buvo išsiųsta 2007 m. kovo 26 d. raštu, gautu tą pačią dieną.
- (2) Komisija informuoja Lietuvos Respubliką, kad, išnagrinėjusi jos valdžios institucijų pateiktą informaciją dėl pirmiau nurodytos pagalbos, ji nusprendė nepareikšti prieštaravimų, kadangi minėta pagalba neatitinka Sutarties 87 straipsnio 1 dalyje pateikto valstybės pagalbos apibūdinimo.
- (3) Priimdama šį sprendimą, Komisija atsižvelgė į tokias aplinkybes:

2. Aprašymas

2.1 Pavadinimas

- (4) Žemės ūkio paskolų garantijų fondo garantijos kredito įstaigų suteikiamoms paskoloms

2.2 Schemos trukmė

- (5) Iki 2013 12 31.

2.3 Biudžetas

- (6) Nenurodytas.

2.4 Paramos gavėjai

- (7) Virš 1000 įmonių.

Jo Ekselencija Užsienio reikalų ministras PETRAS VAITEKŪNAS
Užsienio Reikalų Ministerija
J. Tumo-Vaižganto g. 2
LT-01511 Vilnius
Lietuva

2.5 Tikslas

(8) Sektoriaus plėtra.

2.6 Teisinis pagrindas

(9) Priemonės teisinį pagrindą sudaro šie teisės aktai:

- Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo plėtros įstatymas (Žin., 2002, Nr. 72-3009);
- Lietuvos Respublikos valstybės skolos įstatymas (Žin., 1996, Nr. 86-2045; Žin., 2004, Nr. 4-13; Žin., 2005, Nr. 83-3041);
- Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymas (Žin., 2002, Nr. 91-3891; Žin., 2004, Nr. 54-1828);
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. rugpjūčio 22 d. nutarimas Nr. 912 “Dėl Žemės ūkio paskolų garantijų fondo” (Žin., 1997, Nr. 79-2009; Žin., 2003, Nr. 57-2542);
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. rugpjūčio 22 d. nutarimo Nr. 912 “Dėl Žemės ūkio paskolų garantijų fondo” pakeitimo projektas.

2.7 Priemonės aprašymas

(10) Apie šią schemą ir apie kitas valstybės pagalbos priemones pirmą kartą Komisijai buvo pranešta 2004 m. rugpjūčio 31 d. išsiųstu ir tą pačią dieną gautu raštu, remiantis Stojimo sutarties IV priedo 4 skyriaus nuostatomis.

(11) 2007 m. vasario 17 d. raštu Lietuvos valdžios institucijos pakartotinai pranešė apie šią priemonę Komisijai, siekdamas teisinio aiškumo dėl to, ar ši schema gali būti laikoma valstybės pagalba. Lietuvos valdžios institucijos tvirtina, kad UAB Žemės ūkio paskolų garantijų fondo (toliau – ŽŪPGF) garantijos negali būti laikomos valstybės pagalba, kadangi garantijos atitinka visas Komisijos pranešimo dėl ES sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo garantijomis suteikiamai valstybės pagalbai¹ (toliau – Garantijų pranešimas) 4.3 punkto sąlygas.

(12) Valdžios institucijos informavo, kad ŽŪPGF teikia paskolas žemės ūkio subjektams, alternatyvia žemės ūkiui veikla užsiimantiems ekonominiams subjektams bei įmonėms, kurios superka, perdirba ir parduoda žemės ūkio produktus, taip pat teikia perdirbimo paslaugas žemės ūkiui. Kaip teigia valdžios institucijos, garantijos teikiamos tik finansuojant komerciškai naudingus projektus, kai tokie projektai atitinka reikalavimus paskolai gauti.

(13) Taip pat valdžios institucijos informavo, kad ŽŪPGF teikia garantijas tokioms paskoloms:

– investicijoms, skirtoms žemės ūkio subjektams, alternatyvia žemės ūkiui veikla užsiimantiems ekonominiams subjektams bei įmonėms, kurios superka, perdirba ir parduoda žemės ūkio produktus, taip pat teikia perdirbimo paslaugas žemės ūkiui;

---

¹ OL C 71, 2000 3 11, p. 14.

– apyvartinėms lėšoms, skirtoms žemės ūkio subjektams ir alternatyvia žemės ūkiui veikla užsiimantiems subjektams;

– žemės ūkio produkcijos supirkimui, suteikiant paskolas įmonėms, kurios superka, perdirba ir parduoda žemės ūkio produktus, taip pat teikia perdirbimo paslaugas žemės ūkiui.

Su garantija suteikiamos paskolos investicijoms turi būti naudojamos investicinėms išlaidoms padengti. Kredito įstaigų suteikiamos paskolos neturi viršyti 90 proc. investicijų išlaidų; todėl paskolos gavėjas turi savo lėšomis finansuoti mažiausiai 10 proc. investicijų.

(14) Kaip teigia valdžios institucijos, ŽŪPGF garantuoja gražinti iki 80 proc. nesumokėtos paskolos. Paskolas su garantijomis gavę subjektai turi sumokėti garantinį užmokestį, kuris sudaro iki 7 proc. paskolos, kuriai suteikiama garantija, vertės. Kai suteikiama paskola investicijoms, garantinis užmokestis turi sudaryti 4–7 proc. paskolos, kuriai suteikiama garantija, vertės.

(15) Garantijos neteikiamos, jeigu paskolos gavėjas turi finansinių sunkumų. Valdžios institucijos patvirtino, kad ŽŪPGF teikia garantijas tik paskoloms, kuriomis finansuojami komerciškai ir finansiškai naudingi investiciniai projektai. Paskolos su garantijomis gavėjai turi įrodyti, kad jų gaminamiems produktams egzistuoja įprastos pardavimo rinkos. Paskolos gavėjai kredito įstaigai įkeičia už suteiktą paskolą įsigytą turtą bei visus kitus likvidžius aktyvus.

(16) Valdžios institucijos patvirtino, kad paskolos gavėjai turi iš esmės būti pajėgūs gauti rinkos sąlygomis paskolą finansinėse rinkose. Garantijos paskolos gavėjui leidžia gauti paskolą palankesniais finansinėmis sąlygomis, negu įprastai finansinėse rinkose.

(17) Garantija suteikiama daugiausiai 70 proc. (jauniesiems ūkininkams – 80 proc.) paskolos vertės. Projektus papildomai vertina bankai. Didžiausia ŽŪPGF taisyklių projekte numatyta paskolos suma yra 4 000 000 LTL. Garantijos trukmė yra ribota – ji sutampa su paskolos suteikimo laikotarpiu. Valdžios institucijos užtikrina, kad paskolų perfinansavimui garantijos nebus teikiamos.

(18) Už ŽŪPGF garantijos išdavimą paskolos gavėjas turi sumokėti garantinį užmokestį. Teikiant garantijas investiciniams projektams, imamas garantinis užmokestis, sudarantis 4–7 proc. paskolos, kuriai suteikiama garantija, vertės, o kitokių, 13 punkte nurodytų paskolų atvejais – 7 proc. paskolos vertės garantinis užmokestis. Garantinio užmokesčio dydis yra kintamas – jis apskaičiuojamas atsižvelgiant į projekto riziką, trukmę, paskolos dydį bei kitus veiksnius. Mažiausiai 70 proc. gauto garantinio užmokesčio yra panaudojama garantinių įsipareigojimų sąlygų vykdymui. Garantijų suteikimo įsipareigojimai yra visapusiškai padengiami iš ŽŪPGF rezervų.

(19) Valdžios institucijos informavo, kad garantijų ribas kasmet tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

(20) Valdžios institucijos taip pat informavo, kad dalis garantinio užmokesčio yra kaupiama garantiniams įsipareigojimams vykdyti; kita dalis – ŽŪPGF administruoti. ŽŪPGF yra pelninga, kasmet dividendus valstybei mokanti bendrovė.

3. Įvertinimas

3.1 EB sutarties 87 straipsnio 1 dalyje apibūdinta pagalba

(21) Kad būtų taikoma Sutarties 87 straipsnio 1 dalis, priemonės turi suteikti įmonei tokią ekonominę naudą, kokios ji neturėtų vykdydama veiklą įprastiniu būdu; pagalba turi būti

suteikiama konkrečioms įmonėms; pagalba turi būti suteikiama valstybės narės arba iš valstybės išteklių; pagalba turi juntamai daryti įtaką valstybių narių prekybai.

(22) Iš pirmo žvilgsnio atrodo, kad šios sąlygos aptariamam atveju yra tenkinamos. Garantijos gali būti suteikiamos tam tikroms konkurencingoje rinkoje veiklą vykdančioms bendrovėms. Dėl valstybės garantijų forma teikiamos pagalbos Komisija 1989 m. balandžio 5 d. raštu SG(89)D/4328 ir 1989 m. spalio 12 d. raštu SG(89)D/12772 patvirtino, kad ji apsvarstė visas valstybės tiesiogiai arba netiesiogiai per finansines institucijas suteiktas garantijas, atitinkančias Sutarties 87 straipsnio 1 dalyje pateiktą garantijų apibūdinimą. Vėliau minėti raštai buvo pakeisti Komisijos pranešimu dėl ES sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo garantijomis suteikiamai valstybės pagalbai. Garantijų pranešimo 2.1.4 punkte patvirtinamas principas, kad pagal 87 straipsnio 1 dalį, tiesiogiai valstybės narės bei valstybinės valdžios institucijų kontroliuojamų įmonių suteiktos garantijos gali būti laikomos valstybės pagalba.

(23) Tačiau Garantijų pranešimo 4 punkte teigiama, kad jei priemonė atitinka tame pačiame punkte nurodytas sąlygas, ji nelaikoma valstybės pagalba pagal 87 straipsnio 1 dalį. Kaip nurodyta Komisijos pranešimo 4.3 punkte, Komisija mano, kad valstybės garantijų programa nėra valstybės pagalba pagal 87 straipsnio 1 dalį, jei tenkinamos šios sąlygos:

a) garantijos pagal programą negali būti suteiktos paskolos gavėjams, turintiems finansinių sunkumų;

b) paskolos gavėjai iš esmės galėtų finansinėse rinkose gauti paskolą rinkos sąlygomis ir be valstybės įsikišimo;

c) garantijos yra susijusios su konkrečiais finansiniais sandoriais, suteikiamos nustatytai didžiausiai sumai, jomis neužtikrinama daugiau kaip 80 % kiekvienos neapmokėtos paskolos arba kito finansinio įsipareigojimo (išskyrus obligacijas ir panašius instrumentus) ir jos nėra neterminuotos;

d) programos sąlygos yra pagrįstos tokiu tikrovę atitinkančiu rizikos įvertinimu, kad labiausiai tikėtina, jog pagal mokamas įmokas paskolas gaunančios įmonės pačios save finansuoja;

e) programa numato sąlygas, kuriomis remiantis suteikiamos ateities garantijos ir bendras programų finansavimas turi būti iš naujo tikslinamas ne mažiau kaip kartą per metus;

f) įmokos apima ir įprastą su garantijos suteikimu susijusią riziką, ir programos administravimo išlaidas, įskaitant įprastą kapitalo grąžą, jei valstybė buvo suteikusi pradinį kapitalą tokiai programai pradėti.

(24) Kaip reikalaujama a punkte, Lietuvos valdžios institucijos patvirtino, kad garantijos nebus suteikiamos finansinių sunkumų turintiems subjektams (žr. 15 punktą).

(25) Kaip reikalaujama b punkte, valdžios institucijos patvirtino, kad paskolos gavėjai turi iš esmės būti pajėgūs gauti rinkos sąlygomis paskolą finansinėse rinkose (žr. 15 punktą).

(26) Valdžios institucijos išvardijo sandorius, kurių atveju būtų suteikiamos garantijos (žr. 13 punktą). Didžiausia garantijos suma – 4 000 000 LTL, garantija būtų suteikiama 70 proc. (jauniesiems ūkininkams – 80 proc.) paskolos vertės. Garantijos būtų terminuotos (žr. 17 punktą). Taigi, yra tenkinamos Komisijos pranešimo 4.3 punkto c dalyje nurodytos sąlygos.

- (27) Valdžios institucijos informavo, kad investicinių paskolų atveju garantinis užmokesčio sudarytų 4–7 proc. paskolos, kuriai suteikiama garantija, vertės ir iki 7 proc. kitų, 13 punkte nurodytų paskolų atveju. Garantinio užmokesčio dydis yra kintamas – jis apskaičiuojamas atsižvelgiant į projekto riziką, trukmę, paskolos dydį bei kitus veiksnius. Mažiausiai 70 proc. gauto garantinio užmokesčio yra panaudojama garantinių įsipareigojimų vykdymui. Garantijų suteikimo įsipareigojimai yra visapusiškai padengiami iš ŽŪPGF rezervų (18 punktas). Taigi, yra tenkinamos Komisijos pranešimo 4.3 punkto d dalyje nurodytos sąlygos.
- (28) Kaip reikalaujama e punkte, valdžios institucijos užtikrino, kad garantijų ribas kasmet patvirtins Lietuvos Respublikos Vyriausybė.
- (29) Kaip reikalaujama f punkte, valdžios institucijos pakartotinai patvirtino, kad dalis garantinio užmokesčio bus kaupiama garantiniams įsipareigojimams vykdyti, o kita – ŽŪPGF administruoti. Kaip teigia valdžios institucijos, ŽŪPGF yra pelninga, kasmet dividendus valstybei mokanti bendrovė.
- (30) Kadangi priemonė atitinka visas Komisijos pranešimo 4 punkto sąlygas, jai negali būti taikoma EB sutarties 87 straipsnio 1 dalis, ir todėl, remiantis tuo straipsniu, ji negali būti laikoma valstybės pagalba.

4. Išvados

- (31) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Komisija atitinkamai nusprendė, kad svarstoma priemonė negali būti laikoma pagalba pagal EB sutarties 87 straipsnio 1 dalį.
- (31) Jei šiame laiške yra konfidencialios informacijos, kuri neturėtų būti skelbiama, prašome apie tai pranešti Komisijai per penkiolika darbo dienų nuo šio rašto gavimo. Jei iki nurodyto termino Komisija negaus pagrįsto prašymo, bus manoma, kad Jūs sutinkate, jog visas šio laiško tekstas autentiška kalba būtų skelbiamas šioje interneto tinklavietėje: http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/index.htm. Prašymas neskelbti konkrečios informacijos turėtų būti siunčiamas registruotu laišku arba faksu šiuo adresu:

Commission européenne
Direction générale de l'agriculture et du développement rural
Direction H.2
Bureau: Loi 130 5/128
B-1049 Bruxelles
Faksas 0032 2 2967672

Pagarbiai
Komisijos vardu

Komisijos narė
Mariann FISCHER BOEL